

VREG

uw gids op de
energiemarkt

Vlaamse overheid
Koning Albert II-laan 20 bus 19
1000 BRUSSEL
www.vreg.be

Beslissing van de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt

van 20 juni 2016

met betrekking tot de wijzigingen van het
contract van toegangsverantwoordelijke en van het toegangscontract,
voorgesteld door de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit

1. Situatieschets

Bij brief van 25 april 2016, ontvangen op 28 april, legde Elia de wijzigingen aan het contract van toegangsverantwoordelijke en het toegangscontract voor aan de VREG met vraag om goedkeuring.

Krachtens artikel I.3.1.1. van het TRPV treden modelcontracten van de beheerder van het PVN, Elia dus, pas in werking 60 dagen na overmaking aan VREG ter goedkeuring.

Hoofdstuk I.3 Modelcontracten en procedures van de beheerder van het Plaatselijk Vervoernet
Artikel I.3.1.1 Behoudens andersluidende bepaling in de Vlaamse energiewetgeving treden modelcontracten en procedures die door de beheerder van het Plaatselijk Vervoernet zijn opgesteld in uitvoering van dit Reglement alsook alle wijzigingen die eraan worden aangebracht, pas in werking indien ze twee maanden voor hun inwerkingtreding ter goedkeuring werden overgemaakt aan de VREG. Bij gebrek aan beslissing binnen twee maanden wordt de goedkeuring geacht stilzwijgend verworven te zijn.

De VREG ziet er in het kader van zijn goedkeuringsbevoegdheid op toe dat de voorwaarden voor toegang tot het plaatselijk vervoernet evenredig en niet-discriminerend zijn.¹

2. Procedureel - antecedenten

De consultatie van de betrokken marktpartijen bij het opstellen en wijzigen van modelcontracten, en het rekening houden met de gemaakte opmerkingen, is een cruciaal element om te komen tot een evenwichtige, door de contractspartijen gedragen contractuele regeling.

De consultatie van de voorgestelde wijzigingen aan het toegangscontract verliep in 2 fasen: een **informeel** en een **formeel** traject werd gevolgd.

Informeel traject

Voorafgaand aan de thans voorliggende formele vraag tot goedkeuring, doorliep Elia een informeel traject van consultatie.

De wijzigingen aan het contract van toegangsverantwoordelijke werden besproken tijdens de Task Force Balancing van 27 januari 2016 en de Belgian Grid van 1 februari 2016.

De bepalingen m.b.t. elektronische handtekening en elektronische facturatie (contract van toegangsverantwoordelijke én het toegangscontract) werden besproken tijdens de Belgian Grid van 25 maart 2016.

De voorgestelde aanpassingen aan het contract van toegangsverantwoordelijke en het toegangscontract werden door Elia toegelicht in de FORBEG²-meeting, werkgroep Elektriciteit, van 9 maart 2016. Tevens werd de timing van het goedkeuringsproces toegelicht.

De VREG maakte in die fase geen commentaar over aan Elia.

¹ Art. 37, 6a) jo. 10 van de [Richtlijn 2009/72/EG](#) van het Europees parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot intrekking van Richtlijn 2003/54/EG

² FORum van Belgische EnerGieregulators

Formeel traject

Het formele traject bestond uit de publieke consultatie, aangekondigd via nieuwsbrief van Elia. Alle informatie (i.e. toelichtingsnota, presentatie gegeven op FORBEG-vergadering 7 maart) werd via de website³ van Elia ter beschikking gesteld. De publieke consultatie liep van 15 maart tot 8 april 2016.

Op 25 april 2016 ontvingen we via brief alle relevante documenten:

- een ontwerptekst van gewijzigd contract van toegangsverantwoordelijke en toegangscontract met en zonder track changes;
- Versies van het goed te keuren contract van toegangsverantwoordelijke en toegangscontract, met en zonder track changes: een vergelijking met de huidige, vigerende versies, alsook een versie waarbij de geconsulteerde versie vergeleken wordt met de goed te keuren versie (dus versie na consultatie);
- het consultatierapport;
- een verklarende nota van de door Elia voorgestelde wijzigingen aan het contract van toegangsverantwoordelijke en het toegangscontract;
- Powerpoint-presentatie gegeven op FORBEG-meeting (werkgroep Elektriciteit) van 9 maart 2016.

Elia bezorgde tevens de tijdens de consultatieperiode binnengekomen reacties: van Belpex, FEBEG, Next-krafwerke, Energy Pool, ECC, BASF en Febeliec.

3. Bespreking

3.1. Beschrijving van de voorgestelde wijzigingen

3.1.1. Afschaffing perimetercorrectie voor primaire reserve-producten

Een eerste wijziging aan het contract van toegangsverantwoordelijke betreft de afschaffing van de perimetercorrectie voor primaire reserve-producten.

De afschaffing van de perimetercorrectie laat toe om alle R1-producten toegankelijk te maken voor alle Belgische marktspelers (BSP, BRP...) en de integratie van nieuwe technologieën, die vandaag deze dienst al kunnen leveren (batterijen, PV, elektrische voertuigen) te faciliteren.

Dit maakt deel uit van de wil om ondersteunende diensten technologie-neutraal te maken en een volgende stap te zetten in het harmonisatieproces met de naburige TSO's (creatie van een level playing field om R1 aan te kopen in het buitenland).

De contractuele impact beperkt zich tot artikel 11.1.2 van het contract van toegangsverantwoordelijke. Elia stelt voor om dit artikel aan te vullen met een uitzondering voor de correctie van de perimeter van de betrokken toegangsverantwoordelijke voor de levering van deze dienst.

3.1.2. Implementatie van netwerkcode CACM

De tweede wijziging aan het contract van toegangsverantwoordelijke betreft de verdere implementatie van de netwerkcode CACM.

³ <http://www.elia.be/nl/users-group/archief/Publieke%20consultaties/Wijzigingen-ARP-contract-en-Toegangscontract>

De wijzigingen kaderen in de verdere implementatie van de netwerkcode CACM. De voorgestelde wijzigingen hebben als doel het contract van toegangsverantwoordelijke in lijn te brengen met bepaalde specifieke punten gedefinieerd in de CACM-Verordening. Het betreft de definiëring van bepaalde marktspelers in het contract van toegangsverantwoordelijke: de Shipping Agent, de Centrale Tegenpartij en de Marktbeheerder. Elia wenst deze concepten die van toepassing zijn in het kader van de Europese markt, te integreren of aan te passen in het contract van toegangsverantwoordelijke.

De wijzigingen betreffende het bestaande begrip “Shipping Agent” en de invoering van het begrip “Centrale Tegenpartij (CCP)⁴”, alsook de wijzigingen aangaande het marktbeheer, worden apart besproken in de toelichtingsnota.

Wat betreft het marktbeheer, handelt de wijziging in het kader van het begrip “NEMO⁵”, dit zijn elektriciteitsmarktbeheerders (zoals Belpex en Nordpool).

Concrete contractuele impact: wijzigingen aan artikelen 1, 11, 11.6, 12.3.5 (c), 12.3.6 (c) en Bijlagen 5 en 8.

3.1.3. Elektronische handtekening en elektronische facturatie

Een derde wijziging aan het contract van toegangsverantwoordelijke, en de enige wijziging aan het toegangscontract, betreffen bepalingen m.b.t. de invoering van elektronische handtekening en elektronische facturatie

3.2. Beoordeling van de wijzigingen

3.2.1. Afschaffing perimetercorrectie voor primaire reserve-producten

Een eerste wijziging aan het contract van toegangsverantwoordelijke betreft de afschaffing van de perimetercorrectie voor primaire reserve-producten.

De reactie van de stakeholders kan men als volgt samenvatten:

- De aggregatoren Next Kraftwerke en Energy Pool zijn sterke voorstander van de wijziging.
- Febeliec, Belpex en ECC gaven geen commentaar op deze wijziging.
- Febeg vermeldt dat Elia bijkomende historische en meer gedetailleerde analyses gemaakt heeft van de potentiële impact van de afschaffing van de perimetercorrectie voor R1-producten en deze ook gedeeld heeft met Febeg. Uit deze analyses blijkt dat de impact op de toegangsverantwoordelijke zeer gering is. In bepaalde situaties zal de toegangsverantwoordelijke zelfs inkomsten hebben. Verder heeft Febeg een aantal opmerkingen over het gelijkmaken van het level playing field met de buurlanden (zoals bijvoorbeeld het injectietarief). Deze opmerkingen vallen echter buiten de scope van het contract van toegangsverantwoordelijke.
- BASF vraagt een aantal verduidelijkingen over optie 2⁶, alsook meer detail over wat de financiële impact zou kunnen zijn, en wat de situatie voor een GDN is⁷.

⁴ de entiteit of entiteiten is/zijn belast met de taken om contracten af te sluiten met marktdeelnemers, door vernieuwing van de uit het matchingproces resulterende contracten, en om de overdracht van netto-posities te organiseren die resulteren uit de capaciteitstoewijzing met andere centrale tegenpartijen of shipping agents.

⁵ een entiteit die door de bevoegde autoriteit werd aangewezen om taken uit te voeren met betrekking tot eenvormige day-ahead- en intraday koppelingen

Op aanvraag ontving ook de VREG van Elia de bijkomende analyses die met FEBEG gedeeld werden. Uit deze analyses bleek duidelijk dat de negatieve impact van de afschaffing van de perimetercorrectie voor R1-producten zeer gering is voor de toegangsverantwoordelijke, zelfs in het slechtst denkbare scenario. Het kan soms zelfs een positieve impact hebben. Samen met het argument voor het streven naar een harmonisering met buurlanden zoals Nederland en Duitsland, waar perimetercorrectie evenmin wordt toegepast, treden we inhoudelijk de keuze van Elia bij om de afschaffing van de perimetercorrectie in deze gevallen (primaire reserve-producten) te willen invoeren.

De VREG heeft echter 2 bemerkingen:

- De VREG betreurt dat de bijkomende analyses enkel met FEBEG werden gedeeld en niet met de toegangsverantwoordelijken die niet bij FEBEG zijn aangesloten, zoals BASF. Elke analyse die relevant is voor de consultatie, wordt best gedeeld met alle belanghebbenden. De VREG vindt het te verregaand om het contract niet goed te keuren wegens deze procedurele kwestie, omdat de VREG inhoudelijk akkoord gaat met het voorstel van Elia. Desalniettemin heeft de VREG Elia verzocht om alsnog de bijkomende analyses te delen met toegangsverantwoordelijken die geen lid zijn van FEBEG. Elia deelde de VREG mee hiertegen geen enkel bezwaar te hebben, en tegemoet te komen aan deze vraag van de VREG.
- Deze wijziging van het contract van toegangsverantwoordelijke zal het voor nieuwe technologieën makkelijker maken om deel te nemen aan de primaire reserve. De deelname blijft echter wel beperkt tot het elektriciteitsdistributienet op midden- en hoogspanning en het plaatselijk vervoernet van elektriciteit omdat het contract FSP-DNB de voorwaarde oplegt dat enkel toegangspunten aangesloten op het ≥ 1 kV-net mogen deelnemen. De VREG zou het interessant vinden dat Elia zijn analyse opnieuw zou uitvoeren mocht deze beperking, opgenomen in het FSP-DNB-contract, ooit opgeheven worden, bijvoorbeeld om toe te laten dat batterijen bij netgebruikers aangesloten op laagspanning, R1 leveren. Dit betreft een opmerking die niet gerelateerd is aan de huidige contractswijziging, zodat deze geen enkele invloed kan hebben op de al dan niet-goedkeuring ervan.

De VREG gaat akkoord met de wijziging van artikel 11.1.2 van het contract van toegangsverantwoordelijke op voorwaarde dat Elia de bijkomende analyses ook deelt met de toegangsverantwoordelijken die geen lid zijn van FEBEG.

3.2.2. Implementatie van de netwerkcode CACM

De tweede wijziging aan het contract van toegangsverantwoordelijke betreft de verdere implementatie van de netwerkcode CACM. De netwerkcode CACM valt voor het grootste deel *niet* onder de bevoegdheid van de VREG en daarom maakt de VREG *geen inhoudelijke opmerkingen* over deze wijziging. Desalniettemin wil de VREG toch enkele *vormelijke opmerkingen* maken over de Nederlandse vertaling van de definities uit de netwerkcode.

⁶ Elia gaf op de TF Balancing van 29/01/2016 mee dat er 3 opties werden bestudeerd voor het principe van de perimetercorrectie van de R1-producten:

- Optie 1: **Afschaffen van de perimetercorrectie** bij BRP bij activering van R1 (verkozen optie)
- Optie 2: Het geactiveerde volume R1 bepalen dat gecorrigeerd moet worden op basis van beschikbare **meetgegevens**
- Optie 3: Het geactiveerde volume R1 bepalen dat gecorrigeerd moet worden op basis van een nog te ontwikkelen **nominatieproces**

⁷ Gesloten Distributienet of Closed Distribution System (CDS). BASF is zelf GDN-beheerder.

In de Nederlandse vertaling⁸ van de netwerkcode spreekt men van de volgende definities voor centrale tegenpartij:

*„centrale tegenpartij”: de **entiteit of entiteiten** die belast is/zijn met de taken om contracten af te sluiten met marktdeelnemers, door **vernieuwing** van de uit het matchingproces resulterende contracten, en om de overdracht van nettoposities te organiseren die resulteren uit de capaciteitstoewijzing met andere centrale tegenpartijen of shipping agents;*

Elia stelt het contract van toegangsverantwoordelijke de volgende definitie voor:

*“CCP”: of de centrale tegenpartij, in de zin van de Verordening (EU) 2015/1222 van de Commissie van 24 juli 2015, met name een **rechtspersoon** aangeduid door een Marktbeheerder om contracten af te sluiten met marktdeelnemers, door **novatie** van de uit het matchingproces resulterende contracten, en om de overdracht van nettoposities te organiseren die resulteren uit de capaciteitstoewijzing met andere CCPs of Shipping Agents;*

Elia spreekt over “novatie”, terwijl de term “vernieuwing” wordt gebruikt in de juridisch geldige Nederlandse vertaling van de netwerkcode. De VREG vraagt zich af of daar misschien een contract-technische reden voor is. Verder spreekt de netwerkcode over een “entiteit”, terwijl de definitie van Elia spreekt over een rechtspersoon. De VREG stelt voor om zo dicht mogelijk aan te leunen bij de definitie uit de netwerkcode en het begrip “rechtspersoon” te vervangen door het begrip “entiteit of entiteiten” (tenzij Elia een specifieke reden heeft voor de afwijkende formulering).

Ook spreekt men in de definitie van “Shipping Agent” over een “vennootschap”, terwijl de Nederlandse vertaling in de netwerkcode spreekt over een “entiteit”.

Definities uit Europese richtlijnen moeten mogelijk letterlijk overgenomen worden met het oog op een correcte omzetting in het recht van de Lidstaat. Dit principe moet ook hier toegepast worden op de *definities uit de netwerkcodes*. Bijgevolg moet zoveel mogelijk worden aangeleund bij de *officiële vertaling* van de Engelse bronversie van de netwerkcode⁹. Indien men hiervan wil afwijken in reglementen, contracten of technische voorschriften om bijvoorbeeld definities te verduidelijken of naar inzicht aan de passen aan federale of regionale wetgeving, dan moet dit *gemotiveerd worden*.

Indien er geen duidelijke motivering is voor de aanpassing of toevoeging aan de vertaling van de definitie, blijft men dus best zoveel mogelijk bij het origineel om interpretaties tussen verschillende vertalingen of juridische betwistingen zoveel mogelijk te vermijden¹⁰.

De VREG gaat akkoord met de wijzigingen aan het contract van toegangsverantwoordelijke (concreet: wijziging van artikelen 1, 11, 11.6, 12.3.5 (c), 12.3.6 (c) en Bijlagen 5 en 8) op voorwaarde dat Elia de vormelijke wijzigingen aanbrengt in de Nederlandse vertaling van het contract van toegangsverantwoordelijke of dat Elia motiveert aan de VREG en de belanghebbenden waarom dat zij een aanpassing wenst te doen aan de definities uit de Nederlandse vertaling van de netwerkcode.

⁸ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32015R1222&from=EN>

⁹ Tenzij er al een vastgestelde onduidelijkheid is in de officiële vertaling van de Engelse versie van de netwerkcode. Dit is een voorbeeld van een motivatie om de vertaling van de definitie aan te passen.

¹⁰ Idem voetnoot 7

3.2.3. Elektronische handtekening en elektronische facturatie

Een derde wijziging aan het contract van toegangsverantwoordelijke, en de enige wijziging aan het toegangscontract, betreffen bepalingen m.b.t. de invoering van Elektronische handtekening en elektronische facturatie

Vanuit regulatorisch oogpunt heeft de invoering van de elektronische handtekening en de elektronische facturatie geen negatieve impact voor de betrokkenen, de evenwichtsverantwoordelijken en de toegangshouders. Het gaat om grote professionelen, voor wie dit geen belemmering vormt. Wel integendeel, FEBEG verwelkomt deze evolutie. Febeliec heeft geen opmerkingen, en voor het overige werden hieromtrent geen opmerkingen door Elia ontvangen in het kader van de consultatie.

De VREG gaat dan ook akkoord met deze wijzigingen aan het contract van toegangsverantwoordelijke en het toegangscontract.

4. Beslissing

4.1. m.b.t. de wijzigingen aan het contract van toegangsverantwoordelijke

Overwegende dat Elia in voldoende mate rekening heeft gehouden met de opmerkingen van de marktpartijen;

Overwegende dat de voorgestelde wijziging met het oog op de afschaffing van de perimetercorrectie voor primaire reserve-producten evenredig en niet-discriminerend is;

Overwegende dat de voorgestelde wijzigingen met het oog op de implementatie van Europese netwerkcode CACM niet onder de bevoegdheid van de VREG ressorteert;

Overwegende dat de voorgestelde wijzigingen in het kader van de invoering van de elektronische handtekening en de elektronische facturatie vanuit regulatorisch oogpunt geen negatieve impact hebben voor de betrokken contractspartijen;

Overwegende dat, in het kader van de voorgestelde wijziging van artikel 11.1.2, evenwel werd vastgesteld dat er bijkomende historische en meer gedetailleerde analyses van de potentiële impact van de afschaffing van de perimetercorrectie voor R1-producten werden opgemaakt, die gedeeld werden met een bepaalde belanghebbende partij, maar niet ter kennis van andere belanghebbende partijen werden overgemaakt;

Overwegende dat de definities van de begrippen 'centrale tegenpartij' en 'Shipping Agent' enkele verschillen vertonen met de begrippen zoals opgenomen in de Nederlandse vertaling van de netwerkcode CACM;

Beslist de VREG om de door Elia in haar brief van 25 april, ontvangen op 28 april, voorgestelde wijzigingen aan het contract van toegangsverantwoordelijke goed te keuren op voorwaarde dat 1) Elia de bijkomende analyses ook deelt met de toegangsverantwoordelijken die geen lid zijn van FEBEG en 2) de formele wijzigingen aanbrengt in de Nederlandse vertaling van het contract van toegangsverantwoordelijke of de VREG en de belanghebbenden een afdoende motivering overmaakt waarom dat zij wenst vast te houden aan de afwijking van de begrippen zoals opgenomen in de Nederlandse vertaling van de netwerkcode CACM.

4.2. de wijzigingen aan het toegangscontract

Overwegende dat de voorgestelde wijzigingen met het oog op de invoering van de elektronische handtekening en de elektronische facturatie vanuit regulatorisch oogpunt geen negatieve impact hebben voor de betrokken contractspartijen;

Beslist de VREG om de door Elia in haar brief van 25 april, ontvangen op 28 april, voorgestelde wijzigingen aan het toegangscontract goed te keuren.

5. Bijlagen

Bijlage 1: contract van toegangsverantwoordelijke (met track changes)

Bijlage 2: toegangscontract (met track changes)

Voor de VREG

Brussel

Thierry Van Craenenbroeck
Waarnemend Gedelegeerd Bestuurder